

Впровадження єдиних стандартів в сфері митної справи з урахуванням європейського досвіду

Родченко Ігор Юрійович, к.держ.упр., доцент кафедри менеджменту Донбаської державної машинобудівної академії

Тариф як інструмент регулювання впливає, перш за все, на витрати виробництва і торговельний прибуток, завдяки чому забезпечується можливість прямого та опосередкованого втручання держави у сферу підприємництва і приватних економічних інтересів з метою корегування напрямів зовнішньоторговельної діяльності підприємств [1]. Комплекс заходів, який спрямований на формування митного тарифу, застосування інших видів мита та податків у зовнішньоекономічній діяльності визначає митно-тарифну політику [2].

Враховуючи вкрай незадовільний стан розуміння ролі митно-тарифних відносин у процесах державного управління і фактичну відсутність підходів до розкриття структурної перебудови процесів управління митно-тарифними відносинами, доцільно акцентувати увагу на необхідності розвитку таких підходів, які включали б механізми всебічного регулювання відносин між суб'єктами ЗЕД. З метою захисту національних економічних інтересів у випадках здійснення демпінгового та субсидованого імпорту на митну територію країни товару, що є аналогічним національному чи безпосередньо конкурує з ним, використовуються захисні інструменти в рамках відповідних заходів [3, с. 51].

Існуючі методи регулювання зовнішньої торгівлі можна розділити на тарифні (митні), які ґрунтуються на використанні митних тарифів, та нетарифні — квоти, ліцензії, субсидії, демпінг та ін. Тарифні методи за своєю суттю є економічними й діють через ринковий механізм, тим самим вони спрямовані на здешевлення експорту, подорожчання імпорту, і впливаючи таким чином на фінансові результати діяльності учасників ЗЕД. Мета митно-тарифного регулювання полягає у покращенні конкурентних умов в імпортуючій країні та

захисті національної промисловості, здоров'я населення, охороні навколишнього середовища, моралі, релігії і національній безпеці. За допомогою митно-тарифного регулювання держава проводить певну зовнішньоекономічну політику, стимулює ввезення або створює умови для обмеження ввезення чи вивезення відповідних товарів; забезпечує однакові економічні умови як для національного, так і для іноземного товаровиробників. Також при визначенні обсягів застосовуваних заходів державного регулювання потрібно враховувати: по-перше, рівень підтримки вітчизняних виробників за рахунок обмеження ввезення продукції і стимулювання випуску її на українських підприємствах, по-друге, обсяг потреби в даному виді товару, досліджуючи тенденції зміни обсягу платоспроможного попиту з точки зору зростання реальних доходів населення, по-третє, взяті Україною зобов'язання при вступі до СОТ.

На даний момент однією з найважливіших проблем, яку потрібно розв'язати у митно-тарифному регулюванні якнайшвидше, — це впровадження міжнародних норм і правил, які дадуть змогу перейти до впровадження єдиних стандартів в сфері митної справи та знайти шляхи розв'язання питань, що пов'язані з приєднанням до міжнародних конвенцій із гармонізації та спрощення митних процедур, а також питання процедури спільного транзиту та здійснення поетапного наближення митного законодавства і митних процедур, які застосовуються в Україні, до країн Євросоюзу.

Одним з найбільш дієвих методів захисту вітчизняного товаровиробника є тарифна ескалація, але її застосування у розвинених країнах зумовлює збереження технологічної відсталості країн, які вже стоять на шляху до ринкової економіки, адже унеможлиблює доступ виробленої ними готової продукції на ринки таких країн. Багато країн світу поруч зі стимулювання експорту та сприянням розвитку національного виробництва не створюють перешкод і для імпортних товарів. Митний тариф Польщі передбачає чотири види митних ставок: основні (конвенційні), преференційні, автономні та знижені. Знижені ставки застосовуються для країн, які підписали угоди про вільну торгівлю з Польщею — це країни СЕКТА, члени ЕКТА, держави Балтії.

Саме ці ставки переважно застосовуються при митному оформленні. Стрімка лібералізація митно-тарифної політики цієї держави послабила фіскальну функцію митного тарифу та обмежила можливість застосування протекціоністських заходів. В цілому можна зазначити, що, на відміну від українського законодавства, норми митного законодавства Польщі та порядок застосування інструментів митно-тарифного регулювання дуже наближені до вимог та норм Європейського Союзу, незважаючи на те, що кількість нормативно-правових актів, що потребувала гармонізації у країнах Центральної та Східної Європи, складала до 1,5 тисячі.

Література

1. Войтов С.Г. Структурна детермінація митно-тарифного регулювання. Економічний часопис. XXI. 2012. № 9-10. С. 21-24.
2. Митна політика. Наукові праці НДФІ. 2016. № 8.
3. Пісьмаченко Л. Митно-тарифне регулювання як засіб захисту економічних інтересів держави у сфері зовнішньої торгівлі. Економіка та держава. 2007. № 12. С. 49-52.